

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๔

ทางเดินของธรรมเพื่อแก้กิเลส

เดี๋ยวจะลืม กระจ่ายที่ถามเมื่อวานนี้ได้เรื่องราวอะไรบ้าง วันนี้จะชำระความกันแล้วได้ความว่ายังไง(ไม่มีลูกคะ) โธ ทำให้เราโกหกโลก เปิดออกหมด ตัวมันไม่มีเหรอ(มีแต่ตัวมันเข้าไปนอน) ปิดเลยอย่าให้มานอนแฉวนั้น ให้มันไปทานอนที่อื่น ปิดแล้วยัง (ยังไม่ได้ปิด ต้องให้แน่ใจว่ามันไม่มีลูกก่อนครับ) มันจะมีอะไร ระยะเวลาสามสัปดาห์นี้ มันมาป่วนเปื้อนอยู่ สองสามตัวนั้น มันจะมานอนเวียนเป็นเสี้ยวเรา เมื่อคืนอยู่ใต้ถุนกลางวันมันก็อยู่แฉวนั้น แล้วเราเดินจงกรมมันก็มาเล่นอยู่แฉวนั้นสามตัวนั้น มาแล้วเดี๋ยวนี้ มันห่างไปหกเจ็ดวัน เรานึกว่ามันไปมีลูกอะไร เราถึงเอาเรื่องนั้นละมาพูด

เราไปข้างในว่ามันมีลูกอะไร เราเลยเอามาโฆษณาใหญ่ออกอินเทอร์เน็ตเลย โทกหมดโลกเลย มันขุดเฉย ๆ มันไม่มีลูกแล้วให้เอาดินไปถมให้หมดเสีย มันทำเลหมาเข้าออก กระจ่ายไม่ควรมาอยู่แฉวนี้ ให้ไปอยู่ข้างในลึก ๆ เพราะหมากับกระจ่ายมันรวดเร็ว นะ ไอ้ดำสามสี่ตัวนั้นหนึ่ง แล้วไอ้หมีหนึ่ง ห่าตัวนี้สำคัญมากนะ นอกจากนั้นไม่ค่อยเป็นไร เช่น ไอ้หยองไม่ค่อยสนใจกับอะไรแหละ ไอ้หยองไอ้กัไม่สนใจ แต่ไอ้ดำสี่ตัวนั้นกับไอ้หมีนี้ไม่ได้นะ รวดเร็วมาก ไล่กัดเลยเที่ยวไม่ถอย

ที่นี้ค่อยห่างแล้ว ไปถามเขาดูทางหน้าวัดว่า แมวไม่ค่อยมาแล้ว คือมันหมดหวังก็ค่อยลดความพยายามลง ไปถามตอนเย็นเมื่อวานนี้ว่าไม่เห็น เวลานี้กระแตกำลังเยอะนะ กระแตมีอยู่ทั่วไปเดี๋ยวนี้ ตอนที่ว่ามันหมดไปนั้นทำให้เราอดคิดไม่ได้ว่า แมวคงมานอนอยู่ในวัดนี้กินกระแตเสียจนหมด เพราะตอนนั้นใครก็ไม่ไ้ มีแต่กลางคืนดักอะไร ๆ ไว้ กลางวันมันอยู่ข้างในไม่เห็น ที่นี้กระแตออกเที่ยวหากินกลางวันมันก็กัดเอา ๆ หลังจากนั้นแล้วพอแมวไม่อยู่ในวัดตอนกลางวันกระแตค่อยมีขึ้น เดี่ยวนี้มีอยู่ทั่วไป ยิ่งที่ไหนที่เป็นกองไม้ยิ่งมาก กองไม้คือที่หลบภัยเขา อะอะปุ๊บวิ่งเข้ากองไม้ ถ้าเป็นที่โล่งแจ้งนี้มันหลบภัยยาก กระแตจึงไม่ชอบอยู่ ถ้ามีกองอะไร ๆ ไว้เป็นแห่ง ๆ เขาก็อยู่ตามนั้น เป็นที่หลบภัยของสัตว์ เวลานี้เยอะนะกระแต กระแตนี่เชื่องมากกว่ากระรอกปกตินะ แต่พอมายู่วัดป่าบ้านตาดมันพอ ๆ กันนะ

ให้ระวังนะพวกนั้น เราวิตกมานานแล้วเราไม่เตือนเฉย ๆ คือไปเดินจงกรมไปเถ่อ กลางวันกลางวันไปเดินจงกรม แทนที่จะมีสติสดังไปยืนเถ่ออยู่ กระรอกมันนี้กว่าหัวตอ มันจะโดดพาดหัว จะร้องวาก ๆ เหมือนอิตาอยู่อำเภอน้ำพองนะ อันนั้นหัวล้านด้วย พอดกเย็น ๆ ประมาณสักหกโมงเย็นจวนมีดละซี ไปยืนตากอากาศหน้าบ้านโล่ง ๆ ที่นี้อำเภอน้ำพองแต่ก่อนมันดงนี่นะ บ้างอดอยากเมื่อไร ก็ไปยืนเถ่ออยู่นั้น นี่มหา

ชายมาเล่าให้เราฟัง มหาชายอยู่น้ำพองได้เรื่องนี้ไปเล่าให้ฟัง ว่าไปยืนเถ่อ ตอนนั้นนั่งซี ที่นี้บ่างมันอยู่ต้นไม้ ไปยืนอยู่โล่ง ๆ นั่งอยู่เหมือนหัวตอ บ่างมันลงมาก็ใส่บ๊วยเข้าหัว จับหัวอิตานั้น ร้องวากเลย บ่างก็วิ่งใหญ่เลยเทียว มันไม่ใช่หัวตอมันคนหัวล้านต่างหาก บ่างมันหนีตาย คนก็หนีตาย

นี่เรากลัวเราระวังยาก ที่นี้ไม่มีบ่างแต่เรากลัวกระรอกมีเยอะ มันจะฟาดหัวใคร ก็ไม่รู้ ไปยืนเถ่อไม่มีสติสติง เตือนเอาไว้นะ แต่ก่อนบ่างเต็ม เตี้ยวันนี้หมดแล้ว บ่างใหญ่ หนาไม่ใช่บ่างเล็ก บ่างตัวเท่ากระแตทางนี้เขาเรียก บ่างเล็กบ่างตอง อันนั้นบ่างใหญ่ ที่ว่าขึ้นจับหัวอิตานั้นบ่างใหญ่ สัตว์กำลังชุกเวลานี้ พวกกระรอก มันมีตั้งเต็มมากอยู่แล้ว กระรอก ไปไหนมีแต่กระรอก แต่กระแต โหย จนแทบว่าจะไม่มีไประยะหนึ่ง แต่ระยะนี้กำลังมี ในวัดนี้เราเที่ยวหมด ไปดูชอกแซกซิกแซก ไปเที่ยวดูทำเลสัตว์ทำเลอะไร ที่ทำเลกาวนาของพระ ดูทุกแบบละถ้าได้ไปแล้ว ไปที่ไหนเห็นกระแต ๆ มีอยู่ทั่วไป

ระยะนี้มีมากกระแต แต่ก่อนมีแต่กระรอก กระแตจนแทบจะไม่มี ไม่มีที่อื่น สงสัยนอกจากสงสัยแมว เพราะแมวมันกินแล้วกลางวันมันอยู่ในวัด ที่นี้กระแตเที่ยว กลางวัน สัตว์พวกแมวนี่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับคำว่าหิวไม่หิว พอเจอนี้ด้อมใส่เลย กัดปุ๊บ ๆ เลย อย่างนั้นนะ หมด เรายังไม่ลืมท่านอุณาปาล่อยนี้ดูเหมือน ๓ ครั้งนะ ครั้งละห้า ลิบ หกลิบตัว เอามาจากวัดท่าน ปล่อยไม่นานหายไป ๆ หายไปเลย ทำให้สงสัย วิพากษ์วิจารณ์กัน มันเป็นอย่างนี้กระแตเหล่านี้ หาทางออกทางเข้าไม่มี มันหายไปได้อย่างไร

จึงมาคิดตอนที่แมวมันอยู่กลางวัน ที่นี้มันถูกคนไล่แล้วมันไปอยู่ในบ้าน กลางคืนมากิน กินแล้วก็ไปนอนอยู่โน้น ที่นี้กระแตออกตอนกลางวัน แมวก็กินไม่ได้กิน คิดว่า มันจะค่อยงอกเงยขึ้นตอนนี้ เตี้ยวันนี้มีทั่วไปกระแต แล้วงูก็กินไม่มี วัดนี้เจอบ้างที่ไหนจับเลย เจอบ้างจับหมด วัดนี้จึงไม่ให้มีงู เพราะระวังคน สับสนปนเป ไม่ทราบมาจากทางไหน ๆ มาเชื่อ ๆ ซ่า ๆ เมื่ออยู่ในวัดแล้วไปทำอะไรมัน มันกัดเอาละซี ตาย จึงได้จับงูไป ปล่อยหมด พระอยู่ที่ไหนใครเจอจับทั้งนั้น พระวัดนี้เจอแล้วเป็นจับ ๆ จับออกเอาไป ปล่อยในดงในป่า

แต่ก่อนงูขี้เหี้ย ๆ งูกับพระเหมือนกับเป็นเพื่อนกัน เฉพาะพวกจงอาจด้วยแล้ว ไม่ต้องระวัง ฟิงซี เขาไม่มีละเรื่องแผลงฤทธิ์อะไรกับเรา แต่งูเห่าได้ระวังเพราะเราไม่คุ้นกับมัน ในวัดนี้ก็แค่จ้ององละที่คุ้นกับพระทั่ววัดเลย ส่วนงูเหล่านี้ไม่ค่อยรู้นิสัยมัน แต่อย่างไรก็ตามเมื่อคนมามากเข้า ๆ แล้วอดวิตกวิจารณ์ไม่ได้นะ พอไปเห็นงูเข้าก็ไป หยอกเล่นใช้ไหมละ เช่อ ๆ ซ่า ๆ บ้างอะไรบ้าง เวลามันกำลังผูกโกรธผูกแค้นเพราะ

หยอกมัน มันไม่ได้ว่าหยอกละ มันว่าทำจริงกับมัน พวกสัตว์เหล่านี้ผู้โกรธผูกแค้นง่ายมากนะ

เราถึงได้เตือนพระในวัดนี้ เฉพาะเบื้องต้นก็พวกจงอาง สิ้งเลยเทียว ไม่ใช่สอน สิ้งเลยเทียว ห้ามไม่ให้หยอกไม่ให้เล่นกับมัน จะพบกับมันสักก็ครั้งที่หนให้ต่างคนต่างไป ต่อไปมันจะไม่สนใจกับเราแล้วก็ก็เป็นเพื่อนกับเรา ไปไหนไปได้ แล้วก็เป็นอย่างนั้นจริง ๆ ด้วย จูจงอางนี่นิสัยแบบเดียวกันไม่พองตัวกับคน เหมือนไม่มีพิษนะ มันขวางทางเราเดินไปนี่ เขาก็มองนิ่ง เราเดินผ่านไปเฉย พอเราไปแล้วก็ยืนดู สักเดี๋ยวเขาก็ไปของเขา แล้วองค์ไหนเจอก็แบบเดียวกันหมดไม่ให้หยอกให้เล่น เช่น เป็นขวางเป็นปาหยอกเล่นนี้ ห้ามเป็นอันขาด

เพราะสัตว์เหล่านี้จะไม่ถือว่าเราเล่นกับมัน มันถือว่าจริงกับมันทั้งนั้น แล้วผู้โกรธ เวลาไปก็สัตว์เห็นเราก่อนละซี มันจ้องอยู่จนกบิ๊บทีเดียว จึงไม่ทำไม้กับคน จูจงอางแต่ก่อนน้อยเมื่อไรในวัด ตัวไหนก็แบบเดียวกัน ใครเจอยู่ที่ไหนก็แบบเดียวกัน ที่นี้สู้กับคนก็อยู่ด้วยกันสบายไปเลย แต่สำหรับงูอื่นเราไม่ค่อยคุ้นกับมัน จูจงอางเป็นงูที่เราได้สอนเน้นหนัก ส่วนงูเห่า ๆ นาน ๆ จะเจอทีหนึ่ง ก็บอกให้ระวังเท่านั้นเอง มันไม่จู้จี้จ้านเหมือนจงอาง งูเห่าออกเป็นเวลาของมัน แต่งูจงอางนี้ออกได้ทุกเวลา มันคุ้นกับคนแล้วมันออกได้ทั้งนั้นไม่ว่ากลางวิากลางวัน กลางค้ำกลางคืนออกได้ทั้งนั้น ไปเจอที่ไหนกับคนมันก็แบบเดียวกันหมด มันก็เฉย

เห็นไหมคร้าวันนี้ พระนั่งฉันท้ำร้อนอยู่ มันก็เลื้อยเข้ามาตัวขนาดนี้ เลื้อยเข้ามากลางพระที่นั่ง พระก็นั่งเฉยบอกว่า มึงมาอะไร มึงจะกินน้ำร้อนหรือ สักเดี๋ยวเขาก็เลื้อยไปเฉย อย่างนั้นละ เมื่อเราเฉยกับมันแล้วก็เป็นอย่างนั้น มันเลยถือเป็นเพื่อนเดียวกัน จูจงอางนี้ไม่แสดงฤทธิ์เดชนะ ต่อไปเลยตกลงให้จับหมดเลย ไม่ว่างูอะไร ๆ จับหมด เพราะจะเป็นภัยต่อคนจำนวนมาก เข้ามาไม่ทราบมาจากทิศใดทางใด มาไม่รู้เรื่องรูปร่าง เราเลยกลัว ถึงจับงูทั้งหลายออกปล่อยหมดเลย เดียวนี้ไม่ให้มีในวัดนะ งูไม่ให้มีเลย ใครเจอยู่ที่ไหนจับเลย ๆ เพราะวัดนี้เป็นวัดตลาดคน

เวลาเราไม่อยู่ คนจำนวนมากพากันขยับขยายบ้านนะ ผู้ที่อยู่นาน ๆ อะไร ๆ อยู่จนลืมนื้อลืมตัว อยู่เฉย ๆ เหมือนซุงตั้งท่อนนี้มีเยอะนะ ต่อจากนั้นยังก็คิดขวางคนอื่นอีก มีอีก เราไม่ค่อยได้เข้าไป ครั้นเข้าไปก็เดินไปธรรมดาเฉย ๆ ไม่ได้เข้าไปตั้งใจสั่งสอนจริง ๆ เพราะภาระเรามากต่อมาก ที่นี้เวลาที่เข้าไปสั่งสอนเข้าไปในครัวกลางคืนไม่เคยไป มาสัก ๒๐ ปีแล้วมั้ง กลางคืนไม่เข้าไป แต่ก่อนยังไป พอตกเย็นนี้บางวันก็เข้าไปในครัว พวกนั้นก็มานั่งรวม เทศนาว่าการให้ฟัง มีบ้างเป็นบางครั้ง แต่ระยะนี้ดูจะ ๒๐ ปีแล้วมั้งไม่เคยเข้าไปกลางคืน ไม่ได้เทศน์เลย จึงไม่ทราบว่าชุ่มซำม ๆ อะไร

ต่ออะไรก็ไม่รู้แหละ ไปก็ไปแต่กลางวัน ไปกลางวันก็ไปอย่างที่เราเห็นนั่นแหละ ไปก็ไปดูสัตว์ดูสิ่งดูของดูอะไร ผ่านไป ๆ ไม่ได้เกี่ยวข้องกับใคร เราไปของเราต่างหาก ใครมาเยี่ยมยามถึงดูแลอะซี

จะดูหัวใจใครให้ดูหัวใจตัวเองเสียก่อน จะคิดอะไร เป็นอกุศลแหละส่วนมาก อกุศลคิดไม่เป็นธรรม จะคิดต่อผู้ใดให้ดูหัวใจเจ้าของเสียก่อน อย่างนี้ชอบไหม ไม่พอใจคนนั้น แล้วความไม่พอใจคนนั้นอยู่ในหัวใจเรา เราชอบไหม ทำไมเราชอบนัก แน่ะเอาตรงนั้นซิ มันคิดไม่พอใจกับใคร ความไม่พอใจออกจากเราก่อนแล้ว ต้องไม่พอใจกับเราเสียก่อน อย่าคิดยุ่งเรื่องอย่างนั้น มันถึงถูก นี่เรียกว่ามาแก้ตน สติจับจิต จิตเคลื่อนไหวรู้ทันที ถ้าไม่มีสติไม่รู้ ความเพียรจึงเป็นพื้นฐานอยู่กับสติ ถ้าไม่มีสติไม่รู้นะ ปัญญาออกเป็นเวล่ำเวลา ส่วนสติต้องเป็นพื้นฐาน สติกับบทธรรรมก็มี สติความระลึกเป็นสัมปชัญญะให้รู้ตัวตลอดเวลา ออกจากสิ่งที่เงาะจง เช่น คำบริกรรมเรียกว่าสติ จ่ออยู่ หรือกับจิตจ่อ ประกอบหน้าที่การงานหรือคบค้าสมาคมกับใคร ๆ สัมปชัญญะให้รู้สึกตัวตลอด นี่เรียกสัมปชัญญะ เป็นชั้น ๆ

สติเป็นสำคัญมากนะ ส่วนมากพวกมาทำความเพียรไม่ได้หน้าได้หลังอะไร คือมันไม่มีสติ มากี่สักแต่ว่ามาไม่ได้เรื่องได้ราว โห ทำความเพียรอย่างนี้ไม่ได้เรื่องนะ กิเลสมันรวดเร็ว อะไรไม่เก็นกิเลสยังบอกแล้ว มีธรรมเท่านั้น สติธรรมขั้นต้นจะเหนือกิเลส จะรู้เรื่องของกิเลสดีชั่ว มันแสดงยังงี้ ๆ บ้างรู้ ทั้งฝ่ายธรรมทั้งฝ่ายกิเลสออกจากใจดวงเดียวกัน ส่วนมากมีแต่กิเลสแหละออกเพ่นพ่าน ๆ ไม่ได้เรื่องนะ

ศาสนาพุทธของเราเวลานี้กำลังจะจมหมดแล้วนะ จะยังเหลือแต่ตำรับตำราเต็มบ้านเต็มเมืองเต็มวัดเต็มวา ในบ้านในเรือนเขาไม่ใช่บ่อยนะ พระไตรปิฎกเต็มอยู่นั้นมีน้อยเมื่อไร พระพุทธรูปก็เต็มบ้าน เลยเป็นเครื่องประดับร้านไปหมด พระพุทธรูปก็ประดับร้านประดับบ้านไปเสีย พระไตรปิฎก หนังสือธรรมะต่าง ๆ ก็ประดับบ้านไปเสีย ๆ สิ่งที่ออกเพ่นพ่านมีแต่กิเลส อันนี้เขาไม่มีคัมภีร์ คัมภีร์อยู่กับหัวใจคน เอาหัวใจคนพัดผันตลอดเวลา นี่คัมภีร์ของกิเลส ส่วนคัมภีร์ของธรรมอยู่ในตัว ไม่ได้ตามทันแหละ ตามกันไต่ยังงี้ก็ลือกกุญแจไขออกไม่ได้ มีแต่กิเลสออกตีตลาด ทุกวันนี้กิเลสตีตลาด ฟุ้งง้อทั้งหลายเห็นแล้วยัง

เราพูดจริง ๆ เราสลดสังเวชนะ เราพูดอยู่คนเดียวเหมือนเราเป็นบ้า ถ้าหากว่าเป็นนอกแตก แตกตายมานานแล้วนะ เพราะสิ่งเหล่านี้สิ่งขวางหูขวางตาซึ่งเป็นภัยของธรรม มันกระทบกระเทือนตา หู จมูก ลิ้น กาย กระทบตลอดเวลา ก่อนธรรมที่จะมีบ้างสัมผัสบ้างเล็กน้อย กิเลสต้องออกตลอดเวลา เวลาพิจารณาเข้าไป ๆ มันก็รู้เข้าไป ๆ กิเลสค่อยเบาไป ธรรมค่อยมีอำนาจขึ้น มันก็รู้เรื่องกัน ๆ แจ้งขาวดาวกระจ่างออกเรื่อย

ๆ นั้นธรรมเมื่อออกไปแล้วเหมือนเราฉายไฟ จำออก ๆ ออกเรื่อยออกจากจิต ถ้ากิเลสเข้าแล้วปิด ๆ ต่าปิด ๆ เลยละ ไม่เห็น

นี่ละพวกปฏิบัติธรรมเราไม่ค่อยมีนะเวลานี้ ชาวพุทธของเรามันกลายเป็นเปรต เป็นผีเป็นยักษ์เป็นมารไปหมดทุกสิ่งทุกอย่าง หาความเจริญไม่ได้ ออกหน้าออกตาที่ สุดยกย่องกัน มีแต่ยกย่องเรื่องพินเรื่องไฟ ไม่ได้ยกย่องเรื่องอรรถเรื่องธรรม การประพฤติตัวดี ให้เป็นคนดี หญิงดีชายดี พระดีคนดี ไม่ค่อยปรากฏนะเวลานี้ มีตั้งแต่เรื่องกิเลสอวดดี ๆ ทั้ง ๆ ที่มันเลวมันก็อวดดีตลอด เมื่อความนิยมชมชอบของสัตว์โลกมีต่อมันแล้วมันก็ยังสนุกแสดงลวดลายออกมา จึงมีตั้งแต่ความซั่วซาลามกเต็มบ้านเต็มเมือง หาความสงบสุขได้ที่ไหน

กิเลสไม่เคยทำความสงบร่มเย็นให้แก่ใคร นอกจากมีมากมีน้อยเป็นไฟเผาโลกไปเท่านั้น ถ้าธรรมแล้วมีมากมีน้อยสงบร่มเย็น ไม่เพื่อธรรม ถ้ากิเลสแล้วไปที่ไหนขวาง จึงเรียกว่าเพื่อจะผิดไปไหน มันขวางทันที ๆ นะ ไม่มีใครดูกิเลสได้ถ้าไม่มีธรรมในใจ ถ้ามีธรรมในใจดูได้วันยังค่ำ ตาใจนี้ตาครอบด้านไม่ได้เหมือนตาเรานี้ นะ ตาเราอยู่ข้างหน้าเห็น อยู่ข้างหลังไม่เห็น ตาใจนี้มันรอบของมันรู้ของมันตลอดเวลา เรียกว่านักรู้ รู้รอบคือใจ กว้างแคบไม่มีประมาณสำหรับใจแล้ว ถึงวาระที่รู้เปิดเผยอย่างเต็มตัวแล้วไม่มีขอบเขต จิตนี้ทะลุได้หมดไปเลย สิ่งเหล่านั้นยังมีขอบมีเขต แต่ความรู้ของจิตนี้ไม่มี

วัดป่าบ้านตาดก็สร้างมาได้ ๔๕ ปีแล้ว จะ ๔๖ ปีนี้ละมัง อบรมพระเถระก็มาก ประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องกับเราก็มามาก เริ่มมาตั้งแต่โยมแม่ นั่นละ ไม่มากก็มีมาเรื่อย ๆ ตั้งแต่นั้นเป็นพื้นฐานเรื่อยมา จนกระทั่งทุกวันนี้บ้านปลาย เต็มไปหมดมีแต่คน หากคนที่ จะมีความสงบร่มเย็นไม่ค่อยมี มันเป็นส่วนเป็นถ่านไปหมดวัดป่าบ้านตาดเวลานี้ ส่วนถ่านของพระของเถระของประชาชนที่มามากเพ็ญธรรม มันมาขุดส่วนขุดถ่านต่างหากไม่ได้มาบำเพ็ญธรรม ขุดแล้วก็ลงไปนอนแช่อยู่นั้น ไม่อยากขึ้นนะถ้าลงไปนอนแช่อยู่ในส่วนในถ่าน ไม่อยากขึ้น ลากขึ้นมาอย่างนอนไม่อิม นั่นส่วนหนึ่งเข้าใจไหม เวลานี้เหนื่อยมาก นี่ก็ส่วนหนึ่ง เวลานี้ไม่สบาย มีแต่ส่วนเต็มตัว มันไม่รู้ว่าเป็นส่วนซี ธรรมจับเข้าปั๊บ นี่คือข้าศึกของธรรม ๆ ต้านทานกันแล้ว นี่ไม่ได้เรื่องอะไรเลย

เราเสียทำที่ไม่ได้คุยธรรมะอย่างสนิทใจจริง ๆ กับหลวงปู่แหวนนะ มีแต่ไปก็ขัดกันเปรี้ยวเลย ขึ้นเวทีต่อยกันเลยเท่านั้น ที่จะคุยเป็นกันเองอะไร ๆ เรื่องแง่หนักเบาของท่านในการประกอบความ پاکเพียรของท่าน ไม่ค่อยรู้ละเอียดลออนัก ไม่เหมือนครูบาอาจารย์ทั้งหลาย อย่างหลวงปู่คำดี หลวงปู่ขาวเรานี้ เรียกว่าเอากันเต็มเหนี่ยว จึงได้รู้ของกันและกันเรื่องความเพียร

โอ๊ย อย่าว่าเราความเพียรกล้าเลย เวลาฟังครูบาอาจารย์แต่ละองค์มา คือออกคนละแง่ละทาง แล้วแต่สติปัญญาจิตนิสัยของใคร เป็นเทคนิคของแต่ละคน ๆ ที่จะออกต่อสู้กับกิเลสด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างหลวงปู่ขาวก็เหมือนกัน เต็ดมากนะหลวงปู่ขาว ไม่ใช่เล่น ท่านอาจารย์ฝั้นท่านก็เด็ดแบบหนึ่งของท่าน หลวงปู่ขาว หลวงปู่คำดี นี้เรียกว่าเด็ดมาก เพราะได้คุยกันอย่างสนิทสนมมาเป็นเวลาหลายครั้ง เต็ดมากจริง ๆ หลวงปู่คำดีนี่องค์หนึ่งที่เด็ดมาก กับหลวงปู่ขาวรู้สึกจะพอ ๆ กัน

ปฏิปทาของท่านฟังแล้วสึมไม่ลง ท่านเด็ดของท่านเอง อย่างนั้นละ ถ้าไม่มีอย่างนั้นก็ไม่มีผลประโยชน์เกิดขึ้น คือธรรมจะเกิดขึ้นเวลาจนตรอกจนมุม เวลาพีดกัน จะเห็นพิษสงของกันและกันระหว่างกิเลสกับธรรม ได้เห็นกำลังวังชาของกันและกัน ส่วนมากถ้าลงเด็ดขนาดนั้นแล้วธรรมต้องชนะทุกครั้งไปเลย ที่จะให้ธรรมแพ้สำหรับเราเอง เราไม่เคย ถ้าลงว่าเอาหนาเท่านั้นละ กิเลสต้องพียง ก็มีแต่ที่ว่า ภูมิ้ง ๆ อยู่บนภูเขาน้ำตา ร่วง อันนี้ยอมรับ สู้มันไม่ได้จริง ๆ เราก็บอกจะว่าไง คือไม่มีทางเลย เวลามันรุนแรงนี้ เหมือนกับเราเอาฝ่ามือไปกั้นคลื่นมหาสมุทรนั้นละ กั้นได้ยังไงฝ่ามือ อันนี้ก็เลสมันเท่ากับมหาสมุทร คลื่นมหาสมุทรคลื่นของกิเลส นั้นละถึงน้ำตา ร่วง เวลามันแรงแรงขนาดนั้นนะ

ตั้งทำสูที่ไรส่วนมากมันได้ที่ ๆ แต่สู้กับกิเลสนี้ น้ำตา ร่วงลงมาจึงไม่สึม จึงต้องผูกโกรธผูกแค้นกัน ถึงได้มาจับเอาแง่ของธรรมที่ท่านแสดงไว้กลาง ๆ ว่า ความโกรธเป็นกิเลส นี่ท่านพูดกลาง ๆ ท่านไม่แยกแยะ แต่เวลาขึ้นเวทีมาสู้กับเราเอง คำว่าความโกรธเป็นกิเลส ถ้าความโกรธให้สัตว์ให้บุคคลหรือสิ่งใดผู้ใดก็ตาม นั้นเป็นกิเลสทั้งนั้น ถ้าความโกรธให้กิเลสในหัวใจเจ้าของที่อยากพีดมันให้ขาดสะบั้นลงไปนี่ ความโกรธนี้เป็นมรรค นั้นเห็นไหมละแยกแล้ว โกรธมากเท่าไรความเพียรยิ่งเด็ด ๆ ยิ่งได้ผล ๆ ความโกรธประเภทนี้เรียกว่าความโกรธเป็นมรรค คือทางเดินของธรรมเพื่อแก้กิเลส นอกนั้นความโกรธเป็นกิเลส มันก็แยกมาได้ พูดได้อย่างเต็มหัวใจก็เราเคยเป็นมาแล้ว

เราพีดกันถึงขั้นเอากันจริง ๆ กิเลสยอม ทางนี้ไม่ยอม มันเคียดแค้นมาตั้งแต่ น้ำตา ร่วง พีดกันเสียจน พีดเท่าไรมันยิ่งหนัก กำลังของเรา ยิ่งมากทางนั้นยิ่งหมอบ นั้นมันเห็นได้ชัด ๆ ความโกรธนี้เป็นมรรค ไม่ใช่ความโกรธจะเป็นกิเลสเสียอย่างเดียว เป็นมรรคโกรธแค้นให้เจ้าของ อย่างนี้ละกิเลสกับธรรม โลกไม่รู้จริง ๆ นะ ทั้ง ๆ ที่โลกแสดงตัวออกมาจากกิเลส กองทัพกิเลสอยู่กับหัวใจด้วยกันทุกคน ธรรมไม่ค่อยมี มันก็ไม่รู้ว่าเป็นกิเลส เพราะฉะนั้นมันถึงสนุกขี้ขำหัวสั่วทั่วโลกให้เดือดร้อนวุ่นวายทุกหย่อมหญ้า ถ้ามีธรรมเป็นเครื่องระงับก็เท่ากับมีน้ำดับไฟ มันก็ค่อยเย็นไปโดยลำดับ ลำดา มีที่พีก่อนหย่อนตัวบ้างไม่เป็นไฟไปตลอดเวลา นี่ละธรรมแทรก ๆ

นี่ละคำว่าธรรมกับกิเลส นี่โลกไม่รู้จริง ๆ แม้แต่พวกเราที่เป็นชาวพุทธก็ยังไม่รู้จะว่าอะไร เอ้า ขยับเข้าไปอีก เรียนก็เรียน เรียนมากเรียนน้อยก็ยังไม่รู้ รู้สักแต่ว่าเรียนจำมาเฉย ๆ แต่จะให้ความจริงจริงของกิเลสกับธรรมแล้วไม่รู้ นอกจากภาคปฏิบัติขึ้นเวทีแล้วเริ่มรู้กันโดยลำดับ ถ้าตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติจริง ๆ แล้วจะเริ่มรู้ตั้งแต่เริ่มขึ้นเวที ระหว่างกิเลสกับธรรม ๆ คือมันมีเครื่องผลักดันอยู่ภายในใจดวงเดียว เครื่องผลักดันประเภทนี้ท่านให้ชื่อว่ากิเลส มันก็รู้ เครื่องผลักดันต่อต้านกันประเภทนี้คือธรรม มันก็รู้ อยู่ในหัวใจของเรา ทีนี้เวลากำลังของกิเลสมีหนักมากเข้า กำลังของธรรมสู้ไม่ไหว สู้กันไม่ไหวก็รู้ว่านี่พลังของกิเลสมาก ทีนี้เวลาธรรมเหนือกิเลสเป็นระยะ ๆ ไปอย่างนี้ มันก็รู้ว่าธรรมมีกำลังมาก มันก็อยู่ในหัวใจดวงเดียวกัน ครองหัวใจดวงเดียวกัน

ทีนี้เวลาเราชำระไป ๆ สิ่งเลวร้ายทั้งหลายก็ค่อยเบาลง ๆ ทางนี้ก็ค่อยมีน้ำหนักมากขึ้น ๆ ต่อไปก็เป็นเจ้าของครองหัวใจ ทีนี้กิเลสมาตรงไหนปิดปั๊บ ๆ นั่นถึงชั้นธรรมมีกำลัง แต่ก่อนมีแต่กิเลสปิดปั๊บปิดธรรมเรานะ สติตั้งพักกิเลสปิดปั๊บหายเลย ๆ ครั้นต่อมาเราก็เอามันหายบ้าง วันนี้ก็พูดเพียงเท่านั้นมันเหนื่อย พูดทุกวัน ๆ ก็ไม่ทราบว่าจะพูดยังไง สอนโลกก็สอนมามากแล้วไม่ใช่ธรรมดา สอนเปิดอกจริง ๆ คราวนี้เป็นคราวที่เราเปิดอก เราเปิดให้พี่น้องทั้งหลายฟังด้วยความเมตตาสงสารล้วน ๆ ไม่มีสิ่งอื่นใดเข้ามาเคลือบแฝงเลย

เรื่องถึงขะมันจะว่าอะไรช่างหัวมันอย่าไปสนใจ สนใจกับมันอะไร กิเลสกับธรรมต้องเป็นข้าศึกกันวันยังค่ำ ธรรมออกแรงแไหนกิเลสจะออกขัดขวางต้านทาน ธรรมออกแรงแไหนกิเลสจะออกต้านทาน ขัดขวางกันไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งกิเลสอ่อนลง กิเลสออกตรงไหนธรรมขัดเลย ๆ นั่นมันก็เป็นคู่แข่งกันตลอดมา นี่ก็เปิดให้ฟังทุกสิ่งทุกอย่าง การปฏิบัติตัวเองให้สังเกตตัวเอง อย่าสักแต่ว่าทำเฉย ๆ ไม่ค่อยเกิดประโยชน์ ที่นำมาสอนพี่น้องทั้งหลายนี้ผ่านมาจากเวทีแล้วทั้งนั้น เราขึ้นเวทีเอง สังเกตสังเกตปฏิบัติมาเป็นยังไง ๆ อันไหนที่เห็นว่าถูกต้องถึงจะยากก็ตาม จับ เรียกว่า เกาะติด ๆ ลำบากก็ฝืน บินไปทางนั้น เพราะทางนี้เป็นทางได้ผล อันสะดวก ๆ มันเป็นทางของกิเลสเสีย ไม่ก้าวเดิน สะดวกไม่เอา ฝืนกันเรื่อย ๆ

การต่อสู้กิเลสเรียกว่าต้องฝืนกันวันยังค่ำ ไม่ฝืนไม่ได้ กิเลสเป็นข้าศึกเราต้องฝืนกับกิเลส ฝืนมากฝืนน้อยก็ได้ผลขึ้นมา ถ้าไม่ฝืนเลยแล้วก็จมไปเลยไม่มีวันดับวันดีอะไร ใจนี้สำคัญมากไม่มีใครมองเห็น ลึกลับมากทีเดียว อยู่ในร่างกายของสัตว์ของบุคคล จะละเอียดขนาดไหนจิตดวงนั้นอยู่ในนั้น ๆ ขึ้นชื่อว่าสัตว์แล้วจิตอยู่ในนั้นทั้งนั้น คิดดูตั้งแต่เชื้อโรคมันละเอียดขนาดไหน มองด้วยตาเนื้อไม่เห็นเขาเอากล่องจับเข้าไปก็มี นั่นก็

เป็นวัตถุแต่ส่วนละเอียด จิตอยู่ในนั้น พระพุทธเจ้าท่านจึงไม่ให้ทำลาย ไม่ให้ฆ่าสัตว์ สัตว์ประเภทใดก็ตามคือจิตอยู่ในนั้น มันกระทบกระเทือนจิต ท่านจึงไม่ให้ทำ

ตัวนี้ตัวละเอียดมาก ขยายตัวทำอะไรมันก็ได้จิตดวงนี้นะ เป็นเส้นเป็นหมัดเป็นอะไรก็ได้ เป็นช้างทั้งตัวราชสีห์ทั้งตัวก็เป็นได้จิตดวงเดียวกันนี้ มันขยายออกไปด้วยอำนาจแห่งกรรมของสัตว์ที่พาให้ขยายตัวได้หรือเล็กลง แล้วลงนรกขึ้นสวรรค์ จิตดวงนี้เป็นตัวไม่ตายแต่เป็นตัวรับเคราะห์ตลอด ถ้าทำชั่วเจ้าของชั่วแล้วก็ไปละที่นี้ อันนี้เป็นตัวรับเคราะห์จิตดวงนี้ นอกนั้นไม่ไป ใครตายที่ไหนก็อยู่ที่นั่นไม่มีความหมายอะไร สวรรค์ชั้นพรหมลงนรกอเวจีมันไม่ไปละพวกนี้

เช่น ธาตุชั้นของเราที่ดินน้ำลมไฟ ดินก็ธาตุดิน ส่วนแข็งก็ลงดินเสีย น้ำก็ไปเป็นน้ำ ลมก็ไปเป็นลม ไฟไปเป็นไฟ จิตเป็นจิต ออก ตัวนี้ไม่ตาย ชั้นทั้ง ๕ ตายเท่านั้น วิญญาณรับทราบப்படดับพร้อม ๆ ดับออกมาจากจิตรับทราบที่จิต ดับแล้วก็ไปอยู่ที่จิต สิ่งเหล่านี้ไม่ไป ไม่ไปไหน ตัวไปจริง ๆ คือใจ ตัวนี้สำคัญมากนะ ตัวรับเคราะห์จริง ๆ คือตัวใจ สัตว์โลกไม่เห็น ก็ฟังซิพระพุทธเจ้ารับสั่งเป็นไร ที่ว่าพระติสสะ โยมอุปัฏฐากเอาผ้ามาถวายตัดเป็นจีวร ครั้นตัดแล้วก็รวมกำลังกันเย็บเพราะแต่ก่อนไม่มีจักร เย็บด้วยมือ เย็บย้อมเสร็จเรียบร้อยแล้วไปตากไว้ กลางคืนเกิดโรคปัจจุบันทันด่วน โรคท้อง ถ่ายท้องเสียตายเลย เป็นห่วงเป็นใยกับจีวรผืนนั้นใครรู้เมื่อไร พระที่รุมกันเย็บจีวรจนกระทั่งย้อมเสร็จไม่มีใครรู้ รู้ตั้งแต่ว่าพระติสสะตาย ตายแล้วไปเป็นอะไรไม่รู้

พระพุทธเจ้าเสด็จมารับสั่งเลยทันทีเห็นไหมละ รับสั่งทันทีว่า นี่เห็นไหมพระติสสะบวชมาเพื่อมรรคผลนิพพาน เวลานี้มรรคผลนิพพานไม่เห็นเป็นของอัศจรรย์อะไรยิ่งกว่าเส้น นี่พระติสสะตายแล้วเป็นห่วงใยในจีวรผืนนี้มากกว่ามรรคผลนิพพาน ตายแล้วเป็นเส้น ด้วยความเป็นห่วงมาเกาะอยู่ที่นี่ ใครอย่าไปแตะนู่นฟังซิ รับสั่งอย่างเด็ดขาดด้วยนะ ถ้าแตะแล้วพระติสสะจะเข้าใจว่าไปแย่งเอาจีวร จะเกิดความหงุดหงิดโกรธแค้นภายในใจ ตายแล้วพระติสสะจะลงนรก บอกขนาดนั้นนะ ใครจึงอย่าไปแตะ จิตใจของพระติสสะซึ่งเป็นเส้นอยู่นั้นจะไม่กำเร็บ หวงอยู่ในผ้าจีวรนั้น แล้วก็เลยเป็นเหมือนของทิ้งจีวรผืนนั้น รับสั่งว่าอย่าไปแตะ ถึงขนาดนั้นนะ ปล่อยทิ้งไว้นั้นแหละใครอย่าไปแตะเวลานี้จิตใจของพระติสสะซึ่งเป็นเส้นอยู่ในนั้นกำลังรอจะกำเร็บ เพราะความหึงหวงใครผ่านมาจับอันนี้ไม่ได้ จะถือว่ามีมาแย่งเอาจีวรแล้วจะเคียดแค้น ตายแล้วจะลงนรกทันที ห้าม พระก็ทิ้งไว้นั้นเลยไม่เอา

๗ วันผ่านไปแล้วเสด็จกลับมาอีก รับสั่ง เอา ที่นี้จีวรผืนนี้จีวรของใครชำระถูตรูทโรดมองค์ไหนให้เอาไปแจกกันได้แล้ว พระติสสะตายแล้วไปสวรรค์แล้ว เห็นไหมไป

สวรรค์แล้วฟังซิพระพุทธเจ้ารับสั่ง สวรรค์มีหรือไม่มี ไปสวรรค์แล้วที่นี้ เอา แจกกันได้ เห็นไหมละจิวรพีนี่มีคุณค่ามากกว่าสวรรค์นิพพานเวลานั้น มันคิดเมื่อไรว่าสวรรค์ เป็นยังงินิพพานเป็นยังงิ มันคิดตั้งแต่ว่าจิวรของเรา หิงหวงอยู่ตลอดเวลา ตายแล้วก็ มาเป็นเส้น ไม่เห็นเกิดประโยชน์อะไรเป็นเส้น นั้นมันก็ยังคิดยังมาเป็นเส้นยังมาเกาะได้ เห็นไหม มันยอมใครเมื่อไรกิเลสนี้ละ มันเห็นมรรคผลนิพพานเป็นของดิบของดีที่ไหน จึงได้สอนไว้อย่างนั้นนะ เอาละพอ ที่นี้ให้พร

วันที่ ๑๑ เมื่อวานนี้ทองคำได้ ๒ บาท ดอลลาร์ได้ ๑๒ ดอลลาร์

เมื่อคืนนี้ก็ฝนตก ดูเหมือนฝนตกนั้นแหละ เราโดดขึ้นจากทางจงกรมตอนดึก ดู เหมือน ๔ ทุ่มกว่า ๕ ทุ่มมั้ง ฝนตกเราโดดขึ้นกุฏิ เดินจงกรมว่าเจียบ ๆ แล้วนะละ ว่า ไม่มีฝนแล้วลงไปเดินจงกรมแล้วตกลงมา เลยขึ้น-ขึ้นก็เลยนอนไปเลย เมื่อเช้านี้ตี ๒ ครึ่งลงอีกมันปวดแข้งขา ตี ๒ ครึ่งลงไปเดินจงกรมเดินอยู่ในป่า ไม่มีใครรู้แหละเราไป แบบเรา ไม่มีละพิน ๆ ไฟ ๆ นี้ ไปไหนไม่มี ที่นี้พอเจียบ ๆ ดุณาฬิกาตี ๒ ครึ่งลงทาง จงกรม แล้วก็ฝนนยิบ ๆ แหยบ ๆ มาอีก เมื่อคืนฝนกวนทั้งคืน (แควที่อยู่มันรั้วขอ อนุญาตหลวงตาซ่อมได้ไหมเจ้าคะ) ซ่อมได้ไหมอย่างนั้นหรือ ถ้าไม่ซ่อมแบบสร้าง ตลาดทั้งหลังเราก็ไม่ว่านะ ถ้าซ่อมฟาดช่างรับเหมาตลาดมาสร้าง มันไม่ใช่ซ่อมมันสร้าง ไปเลย นี่มันเคยมี (ไม้มันลงหลังคา กระเบื้องเลยแตก) เท่านั้นแหละซี่ก็เกียดพุดมาก ซ่อมไม่ซ่อมก็ช่างเถอะไม่ใช่หัวเรา หัวใครรับผิดชอบเอง เราซี่เกียดยุ่ง

เวลาเราไม่อยู่แล้วก็ปล่อยให้วัดป่าบ้านตาดร้างเสียเลยนะ พระไม่ได้กินข้าวโยม ไม่ได้กินข้าวก็แตกวัดทันที ถ้าเป็นเราแตกจากนี้ เราจะถือไฟไปเผาเมืองอุดรเราแหลก หมดเลย คือออกจากนี้ก็ไปเผาทางโน้นเข้าใจไหม ไม่ได้ออกไปเฉย ๆ นะ มันตายแล้ว เหนือเมืองอุดร ข้าอดข้าวจะตายแล้วจะว่าอย่างนั้น เเผาไปเรื่อยนะ พุดเรื่อยเผาเรื่อย ๆ ไม่ได้ธรรมดา ธรรมดาหัวหน้าไปที่ไหนมักจะเป็นแหละ ให้เชื่อกรรมเชื่อเจ้าของเองทุก คน มีกรรมอยู่กับเจ้าของ ครูบาอาจารย์ผู้แนะนำสั่งสอน บุญกรรมมีอยู่ในเจ้าของ ผู้ เชื่อผู้ทำอยู่กับตัวเรา พระพุทธเจ้าไปนิพพานท่านก็ไม่ได้รื้อเอาทานศีลภาวนามรรคผล นิพพานไปหมดนี่นะ ปล่อยให้เราแห้งแล้งไม่เคยมี สอนไว้ ๆ เรียบร้อยแล้วค่อยไป

เมื่อวานนี้ไปอากาศอำนวยนะ เราไปครั้งที่แล้วยังไม่เสร็จ จวนจะเสร็จแล้ว เรา คิดไว้แล้วว่าเรากลับมาจากกรุงเทพฯ เราถึงจะจ่ายงวดสุดท้าย พอไปดูเมื่อวานนี้เขาทำ เสร็จพอดีเลย เขากำลังขนสิ่งขนของจะกลับบ้านเขาทำเสร็จแล้ว เราก็ถามทางโรง พยาบาลเขาบอกว่าทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว ตกกลางเราก็จะต้องจ่ายเสียก่อน จ่ายงวดสุดท้ายเรียบร้อยก่อนจะไปกรุงเทพฯ จ่ายหมดเลย เบื้องต้นเราคิดว่ากลับจากกรุงเทพฯ

แล้วถึงจะจ่าย นึกว่าเขาจะทำยังไม่เสร็จ ที่ไหนได้ไปเมื่อวานเขาเสร็จแล้ว เราเลยจะรีบจ่ายเสียวันนี้ หรือวันพรุ่งนี้เป็นอย่างช้า ให้หมดปัญหาไปเสีย

หลายล้านอยู่นะเป็นล้าน ๆ มันหลายแห่ง เอ็กซ์เรย์ ๖๓๐,๐๐๐ แล้วก็ตีโรงเรียน ๒ แห่ง ทั้งอุปกรณ์พวกโต๊ะพวกเก้าอี้อะไร ๆ ให้พร้อมหมด อันนี้ก็ ๕๐๐,๐๐๐ จ่ายงวดนี้เรียกว่าเสร็จเลย ทั้งโรงเรียนทั้งอุปกรณ์ทุกอย่างจ่ายงวดนี้ ๕๐๐,๐๐๐ ทางอากาศอำนวย ๗๐๐,๐๐๐ นี่ก็งวดสุดท้าย จ่ายคราวนี้เป็น ๑,๘๓๐,๐๐๐ ส่วนรถแอมบูแลนซ์นั้นสั่งตายตัวไว้แล้ว อันนี้ให้จ่ายเงินสด จัดไว้เรียบร้อยแล้วเงินสด ๙๘๐,๐๐๐ ตั้งไว้เลย ส่วนเขาจะให้ลดอะไรเป็นเรื่องของเขา แต่ราคาเป็นอย่างนั้นเราก็ตั้งไว้เลย ๒ คันเวลานี้ เราจัดสั่งไว้เรียบร้อยแล้วจะให้เขาจ่ายเงินสด จัดเงินสดไว้เรียบร้อยแล้ว ให้นำเข้าในจำนวนนี้นะ

มันจะกี่ล้านล่ะ (๒ คันเป็น ๑,๙๖๐,๐๐๐ ครับ)แล้วรวมทั้งอันนี้เท่าไรเอาบวกกัน (๓,๗๙๐,๐๐๐ เจ้าคะ) เห็นไหมล่ะนี่เราบอกเฉย ๆ ไม่บอกไม่รู้ นะ มีแต่มาบริจาคราคานั้นเท่านั้นคนนี่เท่านี้ บทเวลาเราจะออกไม่รู้ นะ นี่จะออกอันนี้ วันนี้เราพูดให้ฟังเสียบ้างเข้าใจไหม อย่างนี้ละออกแต่ละครั้ง เงินมาเท่าไร ๆ เห็นหมดเวลามา เวลาออกไม่เห็น วันนี้เลยบอกเสียบ้าง

เปิดดูข้อมูล วันต่อวัน ท้นต่อเหตุการณ์ หลวงตาเทศน์ถึงเรื่องอะไร ทาง internet
www.luangta.com หรือ www.geocities.com/bantadd